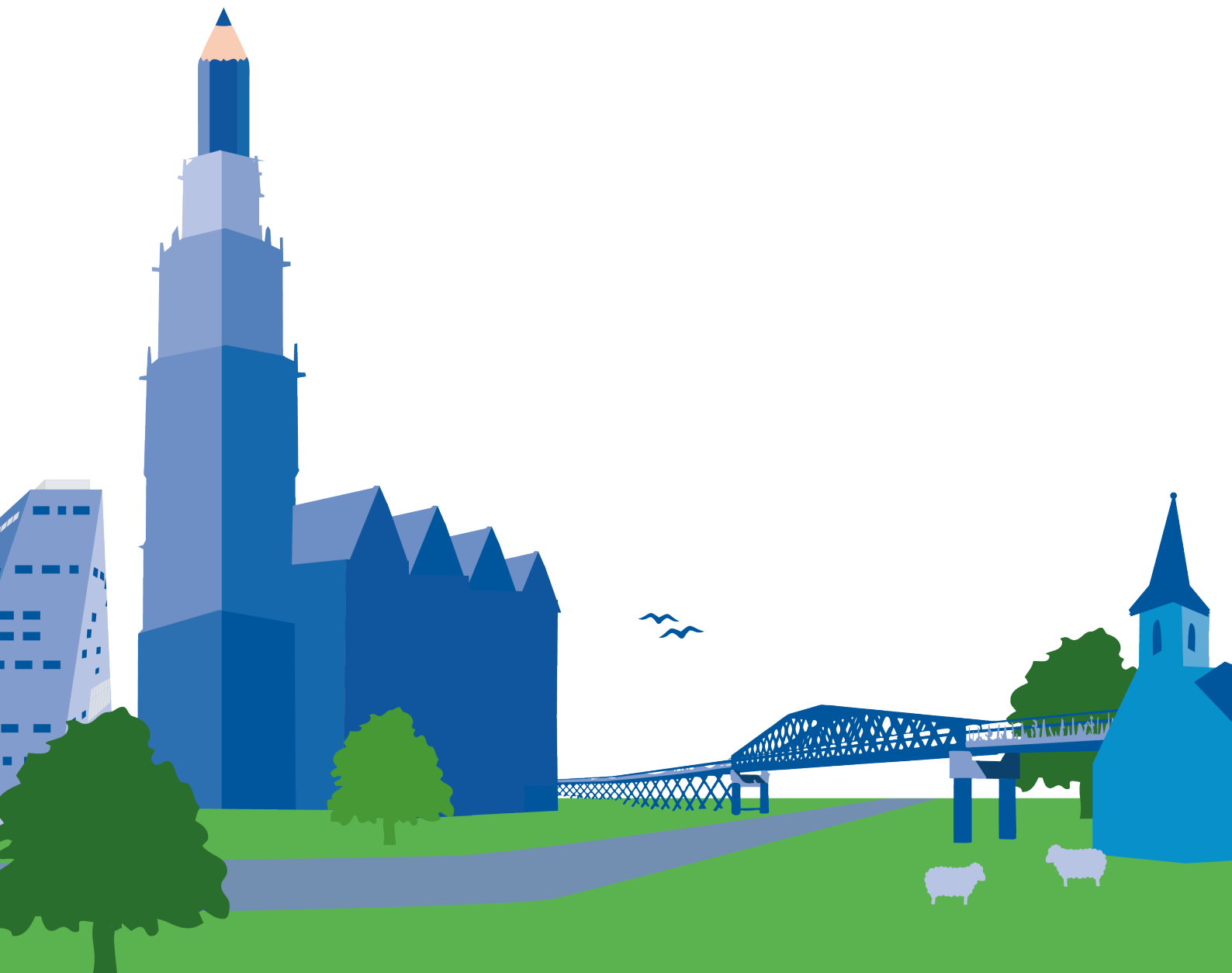

provincie
groningen

Eindverslag Informatie 2023

Provincie Groningen
Informateur A. van der Tuuk
12 april 2023

Eindverslag Informatie 2023

Inhoud

1. Voorwoord	7
2. Duidingsdebat	8
3. Opdracht	9
4. Aanpak	9
5. De gesprekken	10
5.1 Inhoud	10
5.2 Bestuursvorm	10
5.3 Bestuursstijl	10
5.4 Samenstelling coalitie	11
5.5 Conclusies	13
6. Aanbevelingen	14
7. Tot slot	15

1. Voorwoord

“Vertrouwen van burgers in de overheid is afhankelijk van de zekerheid die de overheid kan bieden bij de oplossing van maatschappelijke problemen; nu, in de komende maanden, in de jaren die voor ons liggen. Zekerheid dat de overheid doet wat ze zegt, en zegt wat ze doet.”

(Tjeenk Willink, april 2022)

Een week na de Statenverkiezingen van 15 maart 2023 vond in de Statenzaal een informeel duidingsdebat plaats. Hierin blikten partijen terug en gaven hun duiding en interpretatie van de verkiezingsuitslag. Wat mij trof was de bescheiden opstelling van de partijen in het debat; allen leken diep onder de indruk van het geluid dat de kiezer had laten horen en tegelijk was er het besef van de grote verantwoordelijkheid die hiermee op partijen rust.

De problemen in de provincie zijn divers van aard, maar allen raken uiteindelijk onze inwoners. In de afgelopen weken is mij duidelijk geworden dat alle partijen die problemen willen oplossen. De landelijke ontwikkelingen in combinatie met de problemen in onze provincie vragen een stevig en daadkrachtig bestuur dat in verbinding staat met inwoners, Provinciale Staten, gemeenten, (maatschappelijke) instellingen, bedrijven, het Rijk, Den Haag en Brussel.

In de waardevolle gesprekken die ik de afgelopen weken voerde, vielen vaak de woorden inwoner, verbinding, problemen oplossen, vertrouwen herstellen. Ik zag bij velen ook de energie en gedrevenheid om hieraan te gaan werken, om goede en mooie dingen te doen, om kansen te creëren en te benutten. Ik zag het besef dat met deze uitslag er een momentum is om gezamenlijk te zeggen en te doen wat nodig is voor onze inwoners, voor Groningen. Het oplossen van de problemen, het herstellen van vertrouwen en het werken aan een Groningen met een goede toekomst voor de generaties na ons, gaat niet van vandaag op morgen; het vereist een lange adem, solidariteit en motivatie om door te zetten, ook op de momenten dat het lastig is. Toch heb ik de verwachting dat dat kan, omdat ik veel hoop en perspectief heb gezien en gehoord in de gesprekken met u.

Dat gezegd hebbende bied ik hierbij mijn eindverslag aan uw Staten aan.

2. Duidingsdebat

Op 22 maart is door de – toen nog – verkozen lijsttrekkers/ fractievoorzitters een informeel duidingsdebat gevoerd over de uitslag van de provinciale Statenverkiezingen in Groningen.

(De notulen van dit debat zijn toegevoegd als bijlage 1.)

In het debat is door vrijwel alle partijen aangegeven dat de uitslag en de opkomst een stevig signaal van de kiezer is. Mij is gebleken dat in het debat een aantal breed gedragen kernpunten naar voren zijn gebracht die – naast de opdracht zelf – voor mij leidend zijn geweest in de uitvoering van mijn opdracht. Ik vat deze kernpunten hieronder kort samen.

1. Vertrouwen, luisteren en verbinding moeten aan de basis staan van een nieuw te vormen coalitie. Dit begint met het vertrouwen van inwoners in de politiek en de verbinding tussen beiden. Het begint ook met het oplossen van problemen waar inwoners mee te maken hebben. Er is tevens opgeroepen tot meer verbinding tussen coalitie en oppositie. Afspraken op hoofdlijnen met ruimte voor samenwerking en geen harde scheidslijn tussen coalitie en oppositie. Er is aandacht gevraagd voor de verschillen tussen Stad en Ommeland, die ook duidelijk waarneembaar zijn in de verkiezingsuitslag. Ook de positie van de provincie als ‘tussenbestuur’ en de verbinding met medeoverheden (Rijk en gemeenten) zijn genoemd als punten van aandacht.
2. Duidelijkheid en daadkracht zijn door meerdere sprekers tijdens het debat genoemd. Het oplossen van problemen van inwoners, het bieden van duidelijkheid naar inwoners en partijen waarmee wordt samengewerkt. Duidelijkheid over de ingezette koers en de doelen, over wat wel en niet kan worden verwacht helpen het vertrouwen te herstellen. Maar uiteindelijk gaat het vooral over doen en zaken die niet goed gaan of beter kunnen, echt veranderen. Het gaat om slagkracht; ‘doen wat je zegt en zeggen wat je doet’, was wat een van de sprekers in het debat benoemde. Van het bestuur vraagt dit het bieden van duidelijkheid, daadkracht tonen (bijvoorbeeld in de afwikkeling van het gasdossier) en het gesprek aangaan met inwoners, bedrijven en instellingen.
3. Tijdens het debat zijn wisselende wensen geuit ten aanzien van de te hanteren bestuursvorm. Een aantal partijen heeft gepleit voor een meerderheidscoalitie, maar er is ook nadrukkelijk gepleit voor andere (sub) varianten. Ik heb de opdracht op dat punt zodanig opgevat dat een verkenning naar meerdere bestuursvormen in de rede ligt.
4. Een open en transparant informatieproces was voor veel partijen belangrijk en gaven de informateur mee daar rekening mee te houden in het vinden van een balans tussen openbaarheid en beslotenheid. Dit heeft ertoe geleid dat hoewel de gesprekken die ik heb gevoerd in beslotenheid hebben plaatsgevonden, de verslaglegging daarvan openbaar is en onderdeel vormt van dit advies (zie bijlage 2 a t/m n).

3. Opdracht

Tijdens het duidingsdebat is mij door alle 14 partijen in de Staten de volgende opdracht verstrekt:

De verkenner/informateur krijgt van de fractieleiders de opdracht om:

- te onderzoeken wat de meest kansrijke samenwerking is voor de vorming van een stabiele coalitie
- een voorstel te doen voor het vervolgproces in de formatie
- hierover advies uit te brengen aan Provinciale Staten
- met alle verkozen partijen in ieder geval de onderstaande vragen te bespreken:
  1. Welke duiding wordt gegeven aan de verkiezingsuitslag?
  2. Welke coalitie doet recht aan de verkiezingsuitslag?
  3. Welke programmatische overeenkomsten (en sterk uiteenlopende verschillen) worden geconstateerd in de verkiezingsprogramma's?
  4. Welke mogelijkheden worden met inbegrip van proces, inhoud en relatie, gezien voor de vorming van een stabiele coalitie en de samenstelling van een nieuw college van Gedeputeerde Staten?
  5. Welke knelpunten ziet u vanuit uw partij om tot samenwerking binnen een college te komen?

4. Aanpak

De opdracht en het duidingsdebat zijn voor mij het vertrekpunt geweest voor deze opdracht.

Ik heb mij geïnformeerd via:

1. Twee gesprekken met de Commissaris van de Koning
2. Gesprek met de griffier
3. Twee gesprekken met de provincie-secretaris/algemeen directeur
4. Gesprek met de concerncontroller
5. Individuele gesprekken met alle 14 partijen in twee rondes
6. Bestudering verkiezingsprogramma's

5. De gesprekken

De eerste ronde gesprekken met alle 14 partijen heb ik gevoerd tussen 29 maart en 1 april. Tijdens deze gesprekken stonden de vragen uit de opdracht centraal, om op deze wijze een beeld te vormen van de gemeenschappelijkheden tussen de partijen. Vervolgens heb ik tussen 4 en 7 april met alle partijen een vervolgesprek gevoerd waarin ik mijn bevindingen heb gedeeld en partijen heb gevraagd een nadere verdieping te geven op inhoud en bestuursstijl.

5.1 Inhoud

In de gesprekken zijn problemen van inwoners benoemd. Die gaan over mijnbouwschade, leefbaarheid, toenemende armoede, kansenongelijkheid en stikstof. Maatschappelijke opgaven liggen er op het vlak van duurzaamheid (waaronder energietransitie), de toekomst van de landbouw en de natuur, wonen, werk, goed onderwijs en de bereikbaarheid in de provincie (waaronder OV-verbindingen). De beelden die met mij zijn gedeeld in de gesprekken zijn soms 'hoog over' en op andere punten vrij gedetailleerd. Dat loopt door thema's en partijen heen. Op voorhand zie ik weinig knelpunten en nauwelijks breekpunten. Mij is opgevallen dat de meeste partijen vooral thema's naar voren hebben gebracht, maar deze thema's (nog) niet concreet hebben geladen met welke inhoudelijke koers de provincie de komende vier jaar moet varen. Dat zie ik als een opgave voor de formatiefase. Daarin zal een diepere verkenning op inhoudelijke thema's noodzakelijk zijn.

5.2 Bestuursvorm

In de gesprekken bleek mij allereerst dat veel partijen benoemen dat de Staten in positie moeten komen. Dit zou het uitgangspunt van het nieuwe bestuur moeten zijn.

Het overgrote deel van de partijen heeft gepleit voor een meerderheidscoalitie in plaats van een minderheidscoalitie.

Met partijen heb ik de mogelijkheden en risico's van de verschillende vormen van meerderheidscoalities verkend. Hierin zijn benoemd: fractiediscipline, het risico van afsplitsing, stabiliteit, slagkracht en duaal functioneren. Zowel de voorkeur voor een brede meerderheidscoalitie als voor een smalle meerderheidscoalitie wordt ingegeven door de wens om de Staten beter in positie te brengen en een betere samenwerking tussen coalitie en oppositie tot stand te brengen.

Voor de samenstelling van het college wordt een voorkeur uitgesproken voor een college met zowel ervaren als minder ervaren bestuurders. Eensgezindheid bij allen is er over het feit dat Groningen een sterk en daadkrachtig bestuur nodig heeft. In de gevoerde gesprekken is een aantal maal het spanningsveld tussen enerzijds daadkrachtig besturen en anderzijds het geven van meer ruimte in de Staten (hetgeen tijd en zorgvuldigheid vraagt) aan de orde geweest.

5.3 Bestuursstijl

In vrijwel alle gesprekken is het vertrouwen van de inwoner in de overheid een terugkerend thema geweest. De uitslag wordt geïdentificeerd als ontevredenheid over de landelijke politiek en overheid, wat leidt tot een gebrek aan vertrouwen. Veel partijen hebben aandacht gevraagd voor een bestuursstijl die een antwoord biedt op het gebrek aan dat vertrouwen. Er zijn meerdere vormen met mij gedeeld over de manier waarop dat zou moeten en kunnen. De rode draad in de gesprekken is dat er meer verbinding moet worden gezocht met inwoners, medeoverheden, instellingen en bedrijven. Verbinding, openheid en transparantie komen als begrippen vaak terug in de gesprekken.

Door meerdere partijen is het instrumentarium van de referendumverordening genoemd. Ook hebben velen de wens uitgesproken dat zowel college als Staten zich meer in de samenleving begeven om ideeën op te doen en om het gesprek aan te gaan met inwoners en anderen. Er is niet alleen opgeroepen om meer te luisteren naar de inwoner, maar ook om op een goede manier uitleg te geven wat het bestuur wel en niet kan doen. 'Zeggen wat je doet, en doen wat je zegt' werd in dit verband genoemd.

Het herstellen van vertrouwen is geen doel dat eigenstandig bereikt kan worden; het vloeit voort uit het werkelijk oplossen van de dagelijkse problemen van de inwoners van onze provincie. Dat vraagt een daadkrachtig en slagvaardig bestuur.

Bestuursstijl is niet alleen een zaak van hoe de overheid met haar inwoners omgaat. De meeste partijen hebben eveneens aandacht gevraagd voor het samenspel tussen college en Staten. Er is gerefereerd aan de vorige collegeperiode waarin een kloof is waargenomen tussen coalitie en oppositie. Er leeft een breed gedeelde wens om de Staten meer in positie te brengen en om meer ruimte te creëren voor de oppositie. Daarom wordt door velen de voorkeur uitgesproken voor een akkoord op hoofdlijnen, omdat het bijdraagt aan een meer open debat in de Staten; eventueel met gebruikmaking van wisselende meerderheden op verschillende thema's. Een meer open houding voor ideeën en suggesties vanuit de Staten, vanuit zowel coalitie als oppositie, wordt wenselijk geacht. Het voorleggen van keuzemogelijkheden in plaats van een gewenste uitkomst door het college aan de Staten draagt daaraan bij.

5.4 Samenstelling coalitie

Over de omvang en samenstelling van de coalitie bestaan verschillende wensen en ideeën. In de bijgevoegde verslagen kunt u de voorkeuren van alle partijen teruglezen. Hieronder geef ik op basis van de uitkomsten van die voorkeuren mijn observaties weer over het onderzoek naar mogelijke deelname van partijen aan een coalitie.

Observaties eerste gespreksronde:

1. De meeste partijen hebben gepleit voor een meerderheidscoalitie. Zowel smalle als brede varianten zijn de revue gepasseerd.
2. De meeste partijen vinden dat BBB bestuurlijke verantwoordelijkheid moet nemen op basis van de verkiezingsuitslag.
3. BBB heeft als voorkeurscoalitie een samenwerking met PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang voorgesteld. De BBB heeft mij verzocht te verkennen of er draagvlak zou zijn voor toevoeging van de PVV aan deze coalitie, zonder dat als breekpunt te willen opwerpen.
4. De PVV is door meerdere partijen als coalitiepartner uitgesloten, waaronder door de PvdA. De ChristenUnie heeft aangegeven een samenwerking met de PVV minder voor de hand te vinden liggen.
5. De PvdA stelt een coalitie voor met BBB, ChristenUnie, Groninger Belang en GroenLinks. ChristenUnie en GroenLinks opteren eveneens voor deze coalitie. Voor ChristenUnie geldt dat daar eventueel D66, CDA of de VVD aan kunnen worden toegevoegd.
6. Groninger Belang heeft een eerste voorkeur uitgesproken voor BBB, Groninger Belang, ChristenUnie, het CDA en de VVD.
7. Het CDA opteert voor BBB, PvdA, Groninger Belang en het CDA.
8. Voor de VVD geldt dat zij een coalitie van de zes grootste partijen (BBB, PvdA, GroenLinks, ChristenUnie, Groninger Belang en VVD) voor de hand vindt liggen. VVD maakt hierbij zelf de kanttekeningen dat dit een gebrek aan evenwicht oplevert tussen oppositie en coalitie en dat er programmatisch een grote afstand tot GroenLinks wordt ervaren.
9. Voor de overige partijen geldt dat deze nauwelijks zijn genoemd als mogelijke coalitiepartner.

Conclusie eerste gespreksronde

Ik constateerde dat er een groot draagvlak bestaat om een coalitie te onderzoeken van in ieder geval BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang. Deze coalitie heeft 23 zetels in de Staten. Dit kwam overeen met de voorkeur die BBB in de basis heeft aangegeven. Vanwege het belang dat andere partijen hechten aan een bredere coalitie en het verschil in voorkeuren bij de genoemde vier partijen besloot ik om in de tweede gespreksronde te onderzoeken in hoeverre er draagvlak is voor een toevoeging van GroenLinks, CDA en/of VVD aan de vier genoemde partijen.

Observaties tweede gespreksronde:

10. In de tweede gespreksronde bleek mij dat BBB kiest voor een smalle meerderheidscoalitie. De BBB wil betere samenwerking tussen college en Staten en de Staten meer in positie brengen en is van mening dat een smalle coalitie hieraan bijdraagt. Zij bleven een voorkeur houden voor een coalitie van BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang.
11. De opbrengst van het gesprek met BBB is gespiegeld aan PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang. PvdA en ChristenUnie hebben vragen gesteld over de wens om tot een smalle coalitie te komen en hebben de kwetsbaarheid daarvan nogmaals benoemd. Ook hebben zij nogmaals de voordelen van een bredere coalitie bepleit. Groninger Belang ziet de door BBB voorgestelde coalitie als een logische keuze. PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang hebben 'ja' gezegd tegen de door BBB voorgestelde coalitievariant.
12. Vervolgens heeft een gesprek plaatsgevonden met deze vier partijen gezamenlijk en heeft een uitwisseling van argumenten plaatsgevonden over een smalle en brede meerderheidscoalitie. Vervolgens is (nogmaals) ingestemd met het starten van de formatiefase in deze coalitie.

Van de tweede ronde gesprekken is een verslag op hoofdlijnen gemaakt, zie bijlage 3.

Tijdens de gesprekken is gesproken over het aantal gedeputeerden. Partijen hebben hier verschillende visies op gegeven. BBB heeft aangegeven in de basis vijf gedeputeerden te zien: twee voor BBB en voor PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang elk één.

BBB heeft verder het idee bepleit van een zesde, door de Staten breed ondersteunde, gedeputeerde die zich volledig gaat bezighouden met mijnbouw in het algemeen en (de uitvloeiselen van) het gasdossier in het bijzonder. Dit idee is besproken met alle partijen. Veel partijen hebben gezegd dit een sympathiek idee te vinden, wel kwamen ook vele vragen daarbij naar voren.

BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang hebben de wens uitgesproken om het gesprek over het aantal gedeputeerden en de toedeling daarvan verder te willen behandelen in de formatiefase.

5.5 Conclusies

Op basis van voorgaande trek ik de volgende conclusies in relatie tot de aan mij verstrekte opdracht.

1) Welke duiding wordt gegeven aan de verkiezingsuitslag?

De uitslag van de verkiezingen wordt geduid als een signaal dat er onvrede is bij de inwoners en een andere manier van besturen gewenst is. Een antwoord op het gebrek aan vertrouwen is noodzakelijk. Problemen die zijn ontstaan in het verleden moeten worden opgelost en er moeten antwoorden en daden komen als het gaat over de toekomst van Groningen. Hierin speelt de samenleving in de volle breedte een belangrijke rol. Inwoners, bedrijven en instellingen moeten beter worden betrokken bij keuzes die het provinciaal bestuur maakt. Er is een brede behoefte aan een betere positionering van de Staten en een betere samenwerking tussen coalitie en oppositie.

2) Welke coalitie doet recht aan de verkiezingsuitslag?

Op basis van de gesprekken concludeer ik dat er een grote meerderheid is die vindt dat BBB plaats moet nemen in een coalitie. Ik concludeer:

1. Dat er meerdere varianten mogelijk zijn om tot een brede meerderheidscoalitie te komen
2. Dat BBB een smalle meerderheidscoalitie voorstaat met PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang
3. Deze partijen in de tweede ronde gesprekken 'ja' hebben gezegd tegen een formatie bestaande uit BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang.

3) Welke programmatische overeenkomsten (en sterk uiteenlopende verschillen) worden geconstateerd in de verkiezingsprogramma's?

In de gesprekken is veel gesproken over de problematiek waar de inwoners van onze provincie mee te maken hebben. Die gaat over mijnbouwschade, leefbaarheid, toenemende armoede, kansenongelijkheid en stikstof. Daarnaast werd veel gesproken over de opgaven waar we met elkaar voor staan als het gaat over duurzaamheid (waaronder energietransitie), de toekomst van de landbouw en de natuur, wonen, werk, goed onderwijs en de bereikbaarheid in de provincie (waaronder OV-verbindingen). Hierin zit tussen de partijen veel gemeenschappelijkheid. Ook wordt de afhankelijkheid van landelijke besluitvorming gezien. Hoewel in de gesprekken de inhoud veelal themagewijs naar voren is gebracht, constateer ik voldoende basis om formatiegesprekken te voeren tussen BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang.

4) Welke mogelijkheden met inbegrip van proces, inhoud en relatie, gezien voor de vorming van een stabiele coalitie en de samenstelling van een nieuw college van Gedeputeerde Staten?

- Ik zie mogelijkheden voor een samenwerking in de coalitie tussen BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang.
- Ik zie een breed gedeelde wens en behoefte om de Staten beter in positie te brengen en de samenwerking tussen coalitie en oppositie te verbeteren.
- Ik zie dat partijen met elkaar aan het werk willen gaan (zowel coalitie als oppositie) met behulp van een hoofdlijnenakkoord.
- Er is een breed gedeelde wens om meer in verbinding te zijn met inwoners, bedrijven en instellingen, om de problemen die worden ervaren op te lossen, te werken aan dat wat nodig is en te bouwen aan een toekomstbestendige provincie.

5) Welke knelpunten ziet u vanuit uw partij om tot samenwerking binnen een college te komen?

Inhoudelijk constateer ik op voorhand geen breek- of knelpunten die het voeren van formatiegesprekken tussen BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang in de weg kunnen staan. Eén programmatisch verschil is tijdens de informatie-fase nadrukkelijker naar voren gekomen dan andere; de standpunten van partijen over de komst van de Lelylijn. Voor BBB is deze minder prioritair dan voor de andere deelnemende partijen.

6. Aanbevelingen

Aanbeveling 1: Kansrijke samenwerking voor vorming stabiele coalitie

Ik adviseer een coalitie te vormen tussen BBB, PvdA, ChristenUnie en Groninger Belang en daartoe gesprekken op te starten onder leiding van een te benoemen formateur.

Ik adviseer te werken met een hoofdlijnenakkoord.

Aanbeveling 2: Voorstel voor vervolgproces in de formatie

Formatiegesprekken

- Ik adviseer om de formatiegesprekken (in ieder geval) te voeren met fractievoorzitters en beoogd gedeputeerden.
- Ik adviseer om de formatiegesprekken langs inhoudelijke thema's te voeren en de toedeling van portefeuilles daarop te laten volgen.

Staten in positie

Omdat in de gesprekken een ruime betrokkenheid van de Staten als geheel en verbetering van de samenwerking tussen het college en de Staten veelvuldig terugkwam (ook ten aanzien van het formatieproces) adviseer ik om in ieder geval:

- Voorafgaand aan de formatiefase (bijvoorbeeld bij het debat over de bespreking van onderhavig verslag) input bij de Staten op te halen over wat in het hoofdlijnenakkoord opgenomen zou moeten worden;
- Het hoofdlijnenakkoord na consensus tussen de formerende partijen, ter consultatie aan de Staten voor te leggen en input op te halen, al dan niet vergezeld van de uitnodiging om 'mee te tekenen' op het uiteindelijke akkoord.
- In het hoofdlijnenakkoord aandacht te besteden aan de samenwerking met de Staten tijdens de bestuursperiode.

Aanbeveling 3: Overige aandachtspunten

Toekomstbestendig Groningen

Een gemeenschappelijk gedeeld verhaal over de toekomst helpt om te werken aan een toekomstbestendige provincie Groningen. Hier is al veel aan gedaan in de afgelopen periode, denk aan de Strategische Agenda Groningen, de Toekomstagenda en de plannen rondom het thema ereschuld in Groningen. Het is belangrijk dit verhaal met alle betrokkenen goed te doorleven, zodat inwoners, medeoverheden, bedrijven en instellingen gemotiveerd zijn hieraan bij te dragen. Het provinciebestuur kan een verbindende rol spelen in relaties met het Rijk, inwoners, gemeenten, bedrijven en instellingen in de provincie. Er komt veel op de provincie af de komende periode. Dat vraagt een daadkrachtig bestuur dat in verbinding staat met de samenleving in de volle breedte. Ik adviseer hieraan aandacht te besteden in het hoofdlijnenakkoord.

Aanbeveling 4: Evalueren

Omdat de ontwikkelingen niet stilstaan en de tijd turbulent is, adviseer ik regelmatig te evalueren of de ingeslagen koers nog de juiste is. Het lijkt in ieder geval goed om na twee jaar een evaluatiemoment in te bouwen, of zo nodig eerder als dat nodig is.

7. Tot slot

Ik dank u voor het in mij gestelde vertrouwen als verkenner/informateur. Het is een eervolle opdracht geweest. Ik heb de gesprekken als prettig, constructief en open ervaren en stel dat zeer op prijs. Ik ben onder de indruk van de gedegen voorbereiding waarmee partijen aan tafel kwamen en heb er vertrouwen in dat een vruchtbare samenwerking in uw Staten mogelijk is.

Ik spreek mijn dank uit aan de partijen met wie ik heb gesproken, aan de Commissaris van de Koning, de provinciesecretaris en de concerncontroller. Ook dank ik de ambtelijke ondersteuning bestaande uit José Mellies en Wessel Landman voor het vele werk dat is verricht.

Ik wens uw Staten ten slotte veel wijsheid bij het uitvoeren van uw belangrijke en mooie taak en de partijen die het formatieproces ingaan een constructieve onderhandeling toe.

